

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Jaarlijkse informatie interbestuurlijk toezicht 2025
Aanleiding	: Actuele stand van zaken en specifieke aandachtspunten voor gemeente Alblasserdam met betrekking tot het generiek interbestuurlijk toezicht (IBT).
Datum	: 15 juli 2025
Portefeuillehouder	: J.W. Boersma
Schrijver	: B.J.C. Joossen

Geachte leden van de gemeenteraad,

U ontvangt deze raadsinformatiebrief naar aanleiding van de bijgevoegde brief van de gedeputeerde staten van provincie Zuid-Holland. Deze brief bevat de actuele stand van zaken en specifieke aandachtspunten voor gemeente Alblasserdam met betrekking tot het generiek interbestuurlijk toezicht.

Het IBT richt zich op de toezichtgebieden:

1. Huisvesting vergunninghouders
2. Archief- en informatiebeheer
3. Monumenten en archeologie
4. Omgevingsrecht
5. Ruimtelijke Ordening

In de bijgevoegde brief wordt onze gemeente geïnformeerd hoe wij ervoor staan op de genoemde toezichtgebieden. Met betrekking tot Omgevingsrecht en Ruimtelijke Ordening geldt het IBT-oordeel 'groen', waardoor op deze toezichtsgebieden geen interventie van toepassing is. Deze toezichtsgebieden zullen wij daarom niet verder aan u verdiepend toelichten.

1. Huisvesting vergunninghouders (*Trede IBT-ladder: 2b Ambtelijk afspraken maken*)

Het IBT-oordeel is oranje. Begin 2025 heeft de provincie de huisvesting van vergunninghouders over de tweede helft van 2024 beoordeeld. Omdat de gemeente gedurende deze periode haar taakstelling niet heeft gehaald, bevindt de gemeente zich op trede 2b (ambtelijk afspraken maken). Inclusief de eerdere achterstand bedroeg de taakstelling, voor de tweede helft van 2024, 43 vergunninghouders. Per 1 januari was 33% van de taakstelling (14 vergunninghouders) gerealiseerd. De achterstand per 1 januari 2025 bedroeg daarmee 29 vergunninghouders.

De belangrijkste oorzaak van de achterstand is de mismatch tussen (beschikbare) woningen in de sociale huurwoningvoorraad en de huishoudensamenstelling van de statushouders (een groot deel alleenstaande en alleengaande statushouders). Aangezien de instroom van statushouders niet lijkt te veranderen ziet het er niet naar uit dat de gemeente haar komende taakstelling in combinatie met haar bestaande achterstand kan huisvesten. De sloop van de kleine woningen aan het Boerenpad maakt de huisvesting van statushouders niet makkelijker. De realisatie van flexwoningen (De Loopplank) moet hier wel een positieve bijdrage aan gaan leveren.

Inmiddels heeft het Ambtelijk IBT gesprek in het kader van trede 2b van de interventieladders plaatsgevonden. Een oplossing voor het wegwerken van de achterstand kunnen wij niet bieden/toezeggen. Wel hebben wij met Woonkracht10 afgesproken dat Woonkracht10 zich extra zal

inzetten op de huisvesting van de aan de gemeente Alblasserdam gekoppelde meerpersoonshuishoudens (gezinnen). Wij verwachten dat deze afspraak onvoldoende zal zijn om aan de taakstelling inclusief achterstand over de eerste helft van 2025 (46 vergunninghouders) te voldoen. Om die reden verwachten wij dat in Q3 van dit jaar het bestuurlijke trede 3 gesprek plaats zal vinden.

2. Informatie- en archiefbeheer (*Trede IBT-ladder: 2a Informatie opvragen*)

Het IBT-oordeel is geel. Over het jaar 2023 heeft de archiefinspecteur een jaarverslag over de toestand van de informatiehuishouding uitgebracht, waarin 2 aanbevelingen zijn genoemd. Wij verwijzen voor de volledige inhoud van het jaarverslag naar het voorstel "Jaarverslag gemeentearchivaris 2023" met bijbehorende raadsinformatiebrief, waarin een weergave wordt gegeven van de stand van zaken tot op het moment van vaststelling.

Elk jaar wordt uw gemeenteraad geïnformeerd over de lopende aanbevelingen en verbeterpunten door middel van een raadsinformatiebrief. Reeds opgeloste punten worden daarin niet behandeld, derhalve hebben wij halverwege 2024 op verzoek van uw raad u separaat geïnformeerd over alle reeds afgeronde aanbevelingen en verbeterpunten vanaf het jaar 2017.

Over het jaar 2024 heeft de archiefinspecteur in maart 2025 opnieuw een jaarverslag uitgebracht, waarin 2 nieuwe aanbevelingen zijn genoemd. In het eerste half jaar van 2025 zullen deze door middel van het voorstel "Jaarverslag gemeentearchivaris 2024" worden vastgesteld. Om een inhoudelijk beeld te krijgen van de actuele stand van zaken verwijzen wij naar bijbehorende raadsinformatiebrief.

3. Monumentenzorg en archeologie (*Trede IBT-ladder: 2a Informatie opvragen*)

Het IBT-oordeel is geel. De uitvoering van deze taak wordt getoetst aan hand van de door de gemeente gegeven antwoorden op de enquête Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed uit 2024. De uitkomsten uit deze enquête laten zorgpunten zien over de actualiteit van het beleid, omvang informatie en prioriteit ten aanzien van toezicht en handhaving. Ook zijn volgens de provincie niet alle vragen beantwoord. Wat deze punten exact inhouden, is op dit moment niet volledig duidelijk. De gemeente neemt daarom contact op met de provincie om dit te veruidelijken. Op basis daarvan gaan wij gerichte acties ondernemen om de uitvoering van het erfgoedbeleid te versterken met als doel verbetering van onze positie binnen het toezichtkader en een toekomstbestendige borging van onze erfgoedtaken.

De gemeente Alblasserdam voldoet op hoofdlijnen aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van erfgoed, zoals vastgelegd in de Erfgoedwet en de Omgevingswet. Tegelijkertijd is duidelijk dat de uitvoering op onderdelen kwetsbaar is, vooral door beperkte personele capaciteit en het wegvallen van kennis na het vertrek van een ervaren medewerker. Dit geldt met name voor het monumentenbeleid. Hoewel Alblasserdam beschikt over een vastgestelde Monumentenverordening en daarmee voldoet aan de minimale wettelijke eisen, is het aantal feitelijke ontwikkelingen op dit vlak de afgelopen jaren beperkt geweest. Taken zoals het aanwijzen of intrekken van gemeentelijke monumenten zijn lange tijd niet uitgevoerd en ook het proces rondom omgevingsvergunningen vraagt om specialistische kennis.

Door actief samen te werken met regionale partners en gebruik te maken van beschikbare kennis en ondersteuning, streven we naar een stabiele en minder kwetsbare uitvoering van erfgoedbeleid binnen Alblasserdam.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

De secretaris
M. van Hall

De burgemeester
J.W. Boersma